

Internet publikacija - izdanje Velike Nacionalne Lože Srbije

Po ovlašćenju Velikog Majstora V.N.L.S. uređuje brat Č.V. Izlazi tromesečno i objavljuje radove braće iz svih radionica.

adresa: V.N.L.S., Staro sajmište bb, Beograd, e-mail: info@mason.org.rs, www.mason.org.rs

broj: 17, godina: IV, 01. decembar 2012. ISSN: 2217-6993

SVETLOST

ISSN: 2217-6993

Da nije fizičke svetlosti ne bi bilo ni života na zemlji. Ne bi postojale biljke, životinje, a ni ljudi. Da nije duhovne svetlosti, ne bi postojala ni fizička svetlost jer bi tama u ljudima uništila sunce, sve planete i ceo kosmos. Ljudska tama je gora od bilo koje tame i poput crnih rupa uništava sve pred sobom.

Svaki čovek se sastoji od svetlosti i tame. Na njegovoj duši se nalaze **vrata raja i pakla**. Koja ćemo vrata otvoriti, a koja zatvoriti - zavisi od nas samih. Vrata tame se lako otvaraju, a vrata svetlosti teže. Oko vrata svetlosti se nalazi kamen koji treba klešati kako bi se vrata svetlosti što lakše otvarala.

Znaju i čekić i dleto da budu teški u rukama, a samo klešanje bolno i naporno, ali svetlost koju ugledate kada bar malo odškrinete vrata je vredna takvog rada. I sve što više budete pravilno klešali kamen vrata će biti otvorenija i svetlost će biti jača. Ta svetlost će obasjavati i druge ljudе, a dobri ljudi na dobrom glasu, videvši lepotu te svetlosti će i sami uzeti čekić i dleto u ruke i prionuti na rad oko svojih vrata.

Inicijacijom u masoneriju ugledali smo svetlost u ljudima koji su ozbiljno prionuli na rad. Tada smo obećali i braći i Velikom

Neimaru Svemira da ćemo klešati kamen, da ćemo sve jače sijati. Zato zračite svetlošću putem reči, misli i dela! Unosite svetlost u svoj i živote drugih ljudi. Svetlost je znanje koje stičemo i pružamo drugima, svetlost je ljubav, svetlost je poštenje, rad na sebi, svetlost je kada na kraju radnog dana stavite ruku na srce i iskreno oprostite svim onim ljudima koji su se poneli loše prema vama i vašim bližnjima, svetlost je sreća koju treba da pronađete u sebi, a ne u drugim ljudima i na nekom drugom mestu, svetlost je istina, ma koliko ona bolna bila. Svetlost je **Veliki Neimar Svemira**, svetlost je borba protiv tame, svetlost ste svi vi koji preispitujete svoje mišljenje, svoje odluke, svoje postupke, svetlost je ova naša planeta, priroda, univerzum, svetlost je osmeh na licu koji uvek treba da krasи naše lice jer šta ima veselije i lepše od života koji nam je podaren, od zemlje, neba i vazduha koji udišemo, a loše stvari koje nam se povremeno dese su samo test čijim uspešnim rešavanjem dobijamo određenu količinu svetlosti! Ne skupljajte tamu. Ona nije potrebna vašoj besmrtnoj duši.

Dostojevski je rekao: "Juče sam bio pametan pa sam htio da menjam svet. Danas sam mudar pa menjam sebe." Ne ispuštajte alat iz ruku. Klešite kamen oko vrata svetlosti kako bi ih što lakše otvarali. Neka svetlost sija iz vaše duše i neka osvetli i najmračniju tamu. Svetlost će promeniti ovaj svet na bolje i dovesti čovečanstvo do čovečnosti. Cilj nam je jasan. Opstanimo na putu ka svetlosti. I iskorističu još jednom reči Dostojevskog koji kaže: "Ako si se uputio prema cilju i putem počeo da zastajkuješ i da kamenjem gađaš svakog psa koji laje na tebe, nikad nećeš stići na cilj."

Brat D. L.
Loža "Bratstvo", or. Šabac

U **Sirijusu** pod rednim brojem 17 moći ćete da pročitate ukupno 5 potpuno različitih tekstova. Od filozofskog promišljanja, istorijskih činjenica, preko kritičkog osvrta na društvo u kojem živimo, i obećanog odlomka iz knjige Menli P. Hola, do izveštaja sa jednog međunarodnog skupa. Za svakog čitaoca po nešto!

SADRŽAJ:

- 1** - Svetlost
- 2** - Ko je u stvari Slobodan Jovanović ?
- 5** - Večita potraga
- 8** - Moralno posrtanje države
- 10** - Međunarodna aktivnost Vrhovnog Saveta Srbije (Skup u Napulju: 11-14. oktobar 2012.)

noć... i grob ŠROK!

layout & design: Brat B.R. Loža "Sloboda"

KO JE U STVARI SLOBODAN JOVANOVIĆ ?

Ko je u stvari Slobodan Jovanović? Ovo pitanje bilo bi svakako izlišno da taj čovek nije imao tragičnu sudbinu, sudbinu punu nesrećnih paradoksa. Da je bio lišen iskušenja kojima je dopao u samoj završnici svoga dugoga života, danas njegovim sunarodnicima ne bi bilo potrebno otkrivati jednog od njegovih najvećih mislilaca i pisaca. Nacionalna veličina, a gotovo nepoznat u svome narodu. Da li je to jedna od specifičnosti Srba?

Roden u emigraciji (1869), umro u emigraciji (1958). Ime Slobodan, prvo takvo u Srbu, dade mu čerka **Svetozara Milićića** namesto svoga oca koji je ležao u apsu. No mora da je u toj odluci o imenu bilo i mnogo volje oca mu Vladimira, liberal-emi-granta; Slobodanovoj sestri daće ime Pravda. Imena su to čiju simboliku je bilo časno, ali ne i lako nositi. Gimnazist u Beogradu, student prava u Ženevi, diplomatski službenik Vlade Kraljevine Srbije, četiri i po decenije profesor univerziteta, **akademik** i predsednik Srpske Kraljevske Akademije, član desetine inostranih akademija i naučnih društava.

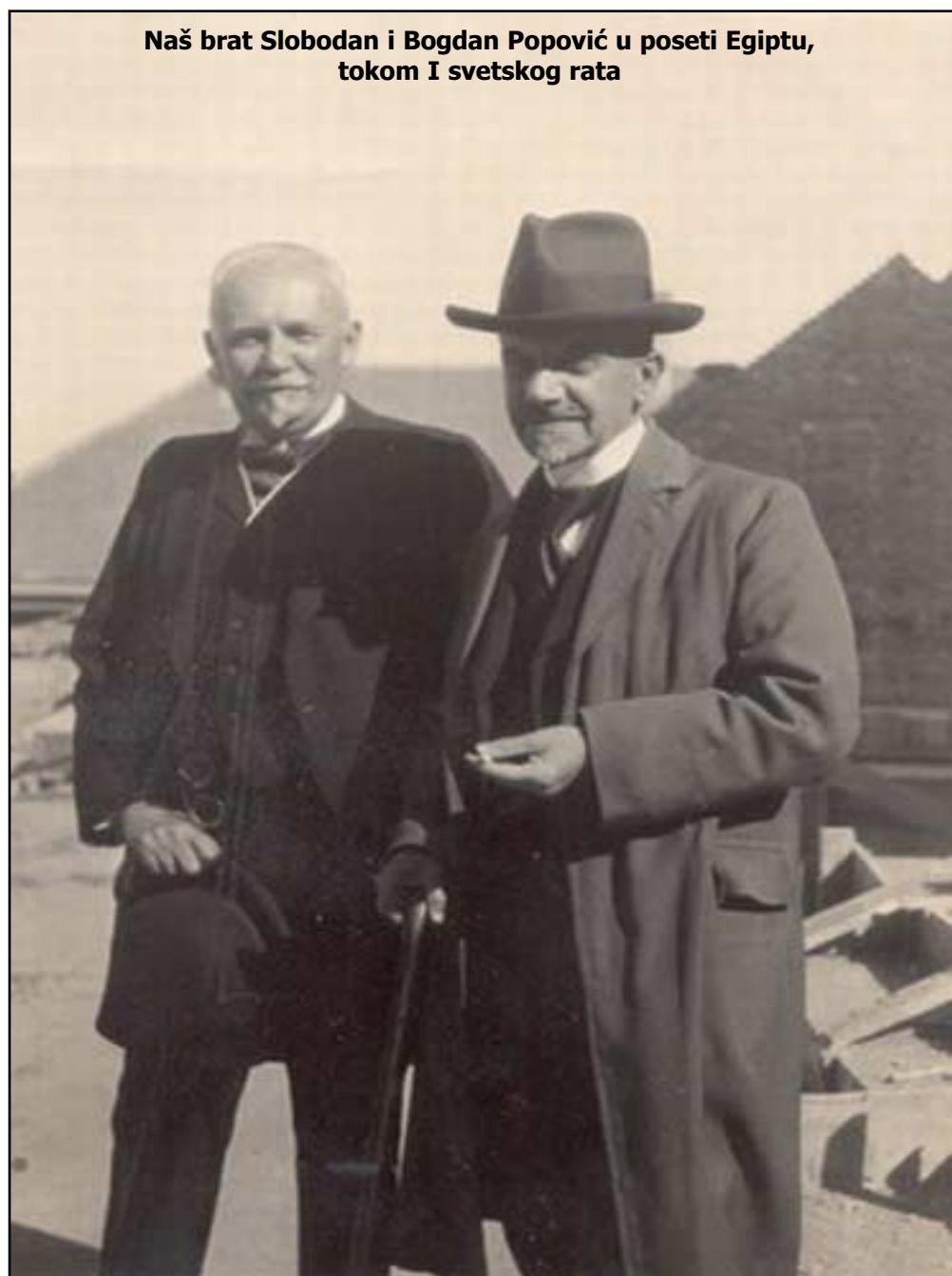
U oba svetska rata bio je na svoj način sa svojim narodom. U prvome ratu simpatije za **Apisove Crnorukce** i njihove zavere protiv Aleksandra odvele su ga u neku vrstu internacije - kod Nikole Pašića na Krf. U drugom svetskom ratu savezništvo sa pučistima generala Simovića dovelo ga je na vrh jugoslovenske vlade. U mlađim godinama odoleo je da se sav prepusti politici, u poznim godinama predao joj se do te mere da je ona odredila njegov život do kraja.

Mimo i iznad svih ovih stvari stoje njegove knjige i tekstovi pisani stilom za koji je još **Skerlić** kazao

da je najbolji primer srpskog književnog stila. Istorija obrenovićevske Srbije XIX veka ni kod jednog pisca srpske istorije nije data sa toliko sveobuhvatnosti i zanimljivosti. Njegova naučna dela mogu se čitati sa lakoćom kao romani i drame najbolje vrste. Na žalost, njegovi sunarodnici i drugi nisu imali priliku čitavih pola veka da uživaju u

tome. Pa i poslednja, ako ne i najveća zabrana u srpskoj kulturi vezana je za ime i delo Slobodana Jovanovića. Pokušaj izdavanja njegovih sabranih dela 1985. godine, završio se **partijskom anatemom**. Cilj izdavanja dela Slobodana Jovanovića koji je bio postavljen onemogućenim pokušajem iz 1985. godine. ostvaren je pet godina docnije.

Naš brat Slobodan i Bogdan Popović u poseti Egiptu, tokom I svetskog rata

Ali po svemu sudeći, to nije kraj nego početak povratka Slobodana Jovanovića među svoje sunarodnike.

Konačan povratak dogodio se posle sedamdeset godina, kada su posmrtni ostaci Slobodana Jovanovića sa Londonskog groblja Krensel Grin, iz grobnice rođaka Pavlovića sa horizontalnom pločom nadgrobnog spomenika na kojoj je natpis "Slobodan Jovanović 1869-1958" i otvorena knjiga sa 19 naslova njegovih knjiga, uz sve počasti preneti na beogradsko Novo groblje u Aleju velikana. Neprocenjiv dobitak za srpski narod, a da je od velike važnosti i za Engleze potvrđuje to što je engleska kraljica lično odobrila prenos posmrtnih ostataka.

Međutim, bogata zaostavština je ostala u tuđini, nepoznata i još u dobroj meri nedostupna. Njegov povratak u univerzitetsku nastavu i ulazak u đačku lektiru još нико и не поминje. O spomeniku i ulici u gradu u kojem je ostavio tolike tragove da i ne govorimo. I neuporedivo manjim imenima nego što je njegovo nazivaju se nagrade, fondacije...

Kada će se naći prostor za zaslужno ime Slobodana Jovanovića? Emigracija koliko je mogla taj dug je ispunila. U Londonu, ne u Beogradu, postoji spomen ploča sa njegovim imenom. U Engleskoj, ne u Srbiji, dodeljuje se već četrdesetak godina nagrada sa njegovim imenom.

Na žalost, ni posle smrti Slobodan Jovanović nije imao mnogo sreće sa svojim sunarodnicima. Ne samo što

Slobodan Jovanović 1894. godine

ga nisu slavili, nego su i njegovu staru slavu nastojali da izbrišu iz istorije i pamćenja. Iz svečane sale rektorata Beogradskog univerziteta u Kapetan Mišinom zdanju, gde su portreti svih bivših rektora, jedino je njegov portret izbačen iz te plejade. Pre nego što će se 1941. godine kobno i bespovratno sasvim otisnuti u politiku, posvršavače, srećom, svoje najveće poslove. Završiće karijeru velikog profesora prava i objavlјivanje svog velikog naučnog i književnog opusa sabranog u 17 knjiga.

Sednica Vlade Kraljevine Jugoslavije u Londonu, 1942. godine. Kralj Petar II sedi u sredini, a odmah pored njega levo - predsednik vlade Slobodan Jovanović.

Đavo politike počeo je godinu-dve pre ovoga, da od glasovitog profesora stvara svog učenika. Slobodan Jovanović prišao je sa strašcu formiranju Srpskog književnog kluba (SKK), ne bi li kroz njega, između ostalog, pokrenuo i rešavanje srpskog nacionalnog pitanja i formiranje srpske "nacionalne jedinice" kao pandana tek uspostavljenoj Banovini Hrvatskoj. Taj rad u SKK klica je njegovih budućih srdačnih odnosa sa pokretom Draže Mihajlovića.

Jovanović jeste bio na čelu jugoslovenske izbegličke vlade u Londonu, ali i to samo do sredine 1943. godine. Bio je međutim te sreće, da mu se piše kao da je vodio vladu kroz čitav rat, pa i više od toga. Shodno tome, osuđen je od komunističke vlasti u odsustvu, na procesu Draži Mihajloviću kao "ratni zločinac" i na najteži oblik života za svakog patriotu - izgnanstvo.

O snazi njegovog duha i nepokolebljivosti govorio je na groblju, pre nego što je kovčeg sa posmrtnim ostacima Slobodana Jovanovića

fiskovana imovina. Odgovor Slobodana Jovanovića "drugu" bio je: "vratiću se sa slobodom." Vitez slobode!"

Da je izuzetno dobro shvatao svoju sudbinu govori i pismo **Milošu Crnjanskom** iz 1952. godine u kome Jovanović piše: "Ja nalazim sa svom potrebnom filozofskom mirnoćom da ja u celoj stvari igram ulogu onog ortaka iz jednog Dikensovog romana, koga su držali kao člana firme stoga da bi imali na koga da svale odgovornost. Primam najzad i tu ulogu. Ali treba znati da niko i pored najbolje volje ne može podneti veći teret nego što mu snaga doseže. Ezop priča o jednom magarcu na koga su navaljivali tovare, sve dok se najzad nije skljokao i lipsao. Onda su mu kožu upotrebili za bubenj i on je posle smrti dobijao maljem još vise udarača nego za života. To će čini mi se, biti i moja sADBina."

Veliku pažnju posvetio je intelektualcima i njihovoj ulozi. Posebno je zanimljiva i aktuelna njegova analiza

sceni kako u Jovanovićevo, tako i u ovo naše vreme. U celini posmatrano, Jovanovićeva rasprava o srp-

Poslednje konačište Slobodana Jovanovića u Aleji velikana, na Novom groblju u Beogradu

skom nacionalnom karakteru i danas deluje kao otrežnjenje, opomena i putokaz. U vreme nacionalne pomene kakvo je i naše, ona može biti izvor pouzdane orijentacije i uporište promišljenih odluka.

Draga braćo, nadam se da je moja malenkost u odnosu na ovakvog intelektualca, mislioca, profesora, diplomatu i književnika, uspela da makar malo pronikne u svest, razmišljanja, filozofiju patriotizma i intelektualizma prvog Slobodana u Srbu, "viteza slobode, demokratije i nauke".

Brat M.S.

Loža "Slobodan Jovanović", or. Niš

Masonski časopis

AKACIJA br. 2

decembar
6012. g.i.s.

Istorijat Lože Sloboda, Ispovednik, Čarobna frula u Madlenjanumu, Masonski kalendar(i), Misterije Tarota: Kula - 800 godina života Hirama Abifa, "Plus Ultra" - prikaz knjige Slobodana Škrbića, Ljubav i tolerancija u Bratskom Lanцу, Naš brat: Radjard Kipling, Poema "Ako" Radjarda Kiplinga, Predstavljanje izdavačke edicije "Bratski Lanac", Mali masonski englesko - srpski rečnik, Masonska kecija, Masonska poezija, Poseta Viminaciju, Predstavljanje knjige "Oko u trouglu", Naš brat: Savino Batanov, Vesti, Masonski humor i anegdote, Tema broja: Templari ("U gradu Vitezova - putopis tragovima Templara", "Templari - kreatori Novog Svetkog Poretku", "Misterije Roslinske kapele", "Templarski rituili", "Petak 13-ti", "Templari na tlu Srbije").

casopis.akacija@gmail.com

Lik Slobodana Jovanovića nalazi se na najvrednijoj srpskoj novčanici

spušten u zemlju, 20. decembra 1958. godine, dr Prvislav Grisigono, član JNO. Između ostalog je rekao: "Izgnaničkog hleba tvrda je kora. Mnogo koji je klonuo i vratio se pod diktaturu. Niko nikad nije pomislio da bi se Slobodan Jovanović sklonio da ode tim putem, niko osim diktatora. Pre godinu dana poslat je naročit glasnik u tu svrhu Slobodanu Jovanoviću: biće primljen časno i dostoјno, poništice se dvadeseto-godišnja robija, vratiće mu se kon-

poluinteligenta i pol unintelektualca. Reč je o čoveku koji ima diplomu, ali je u suštini ostao primitivan, "diplomirani primitivac", čovek spreman da se posluži svim mogućim sredstvima da bi se domogao cilja, naročito u politici. Niko nije toliko nagrdio naš nacionalni karakter kao domaći pol unintelektualac. Izgleda da se ništa u tom pogledu nije izmenilo. Naprotiv. Pol unintelektualac je u velikoj meri na našoj društvenoj, političkoj, kulturnoj pa i istorijskoj

VEĆITA POTRAGA

Manly Palmer Hall

Iz knjige: Menli Palmer Hol - Izgubljeni ključevi slobodnog zidarstva, ili Tajna Hirama Abifa

Prosečan mason, kao i savremeni učenik masonske ideje, malo shvata onu kosmičku obavezu koju preuzima na sebe kada počinje svoje traganje za svetim istinama Prirode, koje su prikrivene u drevnim i savremenim ritualima. On ne sme olako shvatiti svoje zavete, i ako ne želi preuzeti na sebe godine i vekove patnje, mora prestati da posmatra Slobodno zidarstvo kao društveni red star tek nekoliko vekova. Mora shvatiti da su sveta drevna mistička učenja ovekovećena u modernim ritualima, i da moći neviđene i neprepoznate uobičajuju sudbinu onih koji svesno i po slobodnoj volji preuzimaju na sebe obaveze Bratstva.

Slobodno zidarstvo nije materijalna stvar: to je nauka o duši; ono nije vera niti dogma, već sveopšti izraz **Božanske Mudrosti**¹. Udrživanje srednjevjekovnih esnafa, pa čak i gradnja Solomonovog hrama kako se ona danas shvata, imaju malo, ako uopšte i imaju ikakve veze sa istinskim poreklom Slobodnog zidarstva, jer Masonerija se ne bavi ličnostima. U svom najvišem smislu, ona nije ni istorijska niti arheološka, već božanski simbolički jezik ovekovećen u izvesnim konkretnim simbolima svetih misterija antičkih naroda. Jedino oni koji u njoj vide kosmičko učenje, životno delo, božansko nadahnuće ka boljem mišljenju, boljem osećanju i boljem življenu, sa duhovnim postignućem prosvetljenja kao ciljem, i svakodnevnim životom istinskog masona kao sredstvom, dobili su tek najmanji uvid u istinske misterije drevnih rituala.

Starost masonske škole ne treba meriti stotinama niti čak hiljadama godina, pošto ona nikada nije imala svoje poreklo u fizičkom svetu. Svet onakav kakvog mi vidimo je puka eksperimentalna laboratorijska u kojoj se čovek trudi da sagradi i izrazi veće i savršenije nosioce. U tu laboratorijsku slivu se bezbroj zrakova koji dopiru iz **kosmičkih hijerarhija**². Ta moćna nebeska tela koja usmeravaju svoje energije na ljudski rod i oblikuju njegovu sudbinu, čine to na uređen način, i to svako na svoj vlastiti i na svom mestu, a upravo delovanje tih mističnih hijerarhija u svemiru sačinjava model po kojem je izgrađena masonska škola, jer za masona prava loža jeste univerzum. Oslobođen ograničenja vere i sektaštva, on predstavlja učitelja svih vera, i oni koji počnu proučavati Slobodno zidarstvo bez shvatanja dubine, lepote, i duhovne snage njene filozofije, iz tih svojih proučavanja nikada neće dobiti ništa od suštine. Starost **Škola Misterije**³ učenik može pratiti sve do osvita vremena, pre mnogo vekova i eona, kada je hram Solarnog Čoveka bio u izgradnji. To je bio prvi Hram Kralja, i u njemu su bile date i izložene istinske misterije drevne lože, a ložu Majstora prvi su popločali bogovi stvaranja i duhovi svitanja.

Inicirani brat shvata da su takozvani simboli i rituali obični velovi koje su mudri izatkali, kako bi ovekovečili ideje koje su neshvatljive običnim ljudima. On isto tako shvata da mali broj današnjih masona zna ili uvažava mist-

ičko značenje prikriveno u tim ritualima. U religioznom uverenju mi ovekovećujemo formu i obožavamo nju umesto života, ali oni koji nisu prepoznali istinu u tom iskristalisanom ritualu, koji nisu oslobođili duhovnu klicu iz čaure praznih reči, nisu masoni, bez obzira na njihove fizičke stepene i spoljašnje počasti.

U ovoj knjizi nam nije namera da se zadržavamo na savremenim idejama Zanata, već da razmotrimo Slobodno zidarstvo onakvo kakvo ono zaista jeste za one koji znaju, kao veliki kosmički organizam čija su istinska braća i deca povezana ne putem izgovorenih zakletvi, već životima življenim tako da su u stanju da vide kroz prazan zid i otvore prozor koji sada skriva prljavština materijalnog. Kada se to učini, i kada se misterije svemira razotkriju pred spremnim kandidatom, tada on stvarno otkriva šta Masonerija zaista jeste. Njeni fizički aspekti ga više ne zanimaju, pošto je otkrio Školu Misterija koju čovek može prepoznati tek onda kada i sam duhovno postane njen član.

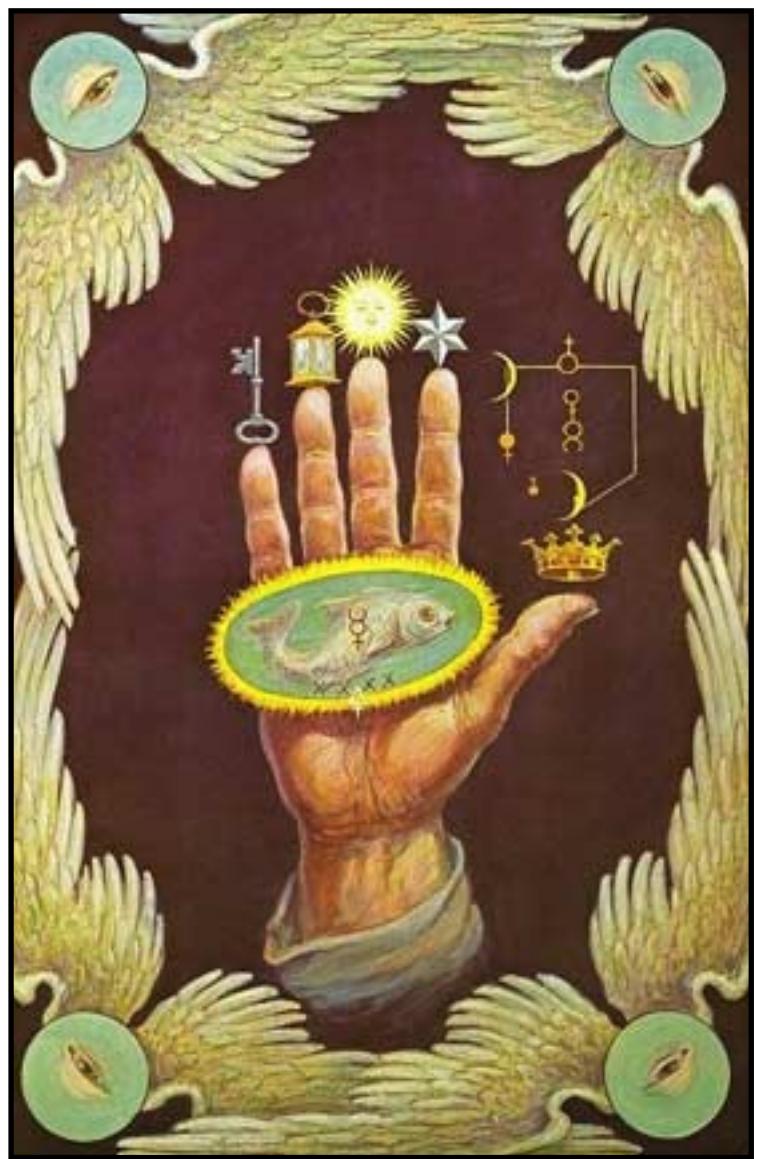
Oni koji su istražili i proučili njen drevno učenje ne sumnjaju da se Masonerija, kao i sam univerzum, koji je najveća od svih škola, bavi razotkrivanjem trostrukog principa; budući da čitavim univerzumom vladaju ista ona **tri kralja** koja su nazvana graditeljima masonskega hrama. To su ličnosti, već principi, velike inteligentne energije i moći koje su zadužene da u Bogu, čoveku i univerzumu ubliče kosmičku supstancu u dom za živog kralja, u hram koji je vekovima gradio, najpre nesvesnim a potom svesnim naporom, svaki pojedinac koji u svom svakodnevnom životu izražava stvaralačke principe ova tri kralja.

Pravi brat starog Zanata je shvatio da je završetak hrama koji je zidao Kralju Univerzuma bila dužnost ili, još više, privilegija koju je dugovao svom Bogu, svom bratu i sebi samom. Znao je da su morali biti preduzeti izvesni koraci i da se njegov hram morao graditi prema planu. Međutim, danas se čini da je taj plan izgubljen, jer, u većini slučajeva, Slobodno zidarstvo nije više operativna umetnost, već samo spekulativna ideja. I ostaće takvo sve dotle dok svaki brat, shvatajući **tajnu simbola** i proučavajući prekrasne alegorije koje su razotkrivene u ritualu, ne shvati da su u njemu samom ključevi i planovi, koji su sve dosada bili izgubljeni za njegov Zanat, i da, ako uopšte želi da upozna Masoneriju, mora otklučati njena vrata ključem napravljenim od sirovih metala svog sopstvenog bića.

Istinsko Slobodno zidarstvo je ezoterično; ono nije ovosvetovna stvar. Sve ono što ovde imamo je veza, prolaz, kroz koji učenik može proći u nepoznato. Masonerija nema nikakve veze sa stvarima od oblika, sem što shvata da forma manifestuje život koji sadrži i da ju je život ubličio. Prema tome, učenik pokušava da tako oblikuje svoj život da ta forma slavi Boga, čiji hram polako zida dok budi jednog po jednog radnika unutar sebe samog, i usmerava ih da sprovedu plan koji mu je dat sa neba.

Onoliko koliko je moguće otkriti, drevno Slobodno zidarstvo i prelepne kosmičke alegorije koje ono poučava, ovekovečene u stotinama loža i drevnih misterija, čine najstarije Škole Misterija. Njegovo očuvanje kroz vekove nije zavisilo od njega kao jednog egzoteričnog sistema

delimično razvijenih pojedinaca, već od skrivenog bratstva, ezoterične strane Slobodnog zidarstva. Sve velike Škole Misterija imaju svoje hijerarhije zasnovane na duhovnim planovima Prirode, koje se u ovom svetu izražavaju kroz religije i organizacije. Istinski učenik pokušava da se duhovno uzdigne iznad egzoteričnog sistema, sve dok se ne pridruži ezoteričnoj grupi koja je, bez ikakve lože na fizičkom planu Prirode, daleko veća od svih loža kojima ona služi kao središnja vatra. **Duhovni instruktori** ljudskog roda su prisiljeni da rade u konkretnom svetu sa stvarima koje su razumljive konkretnom umu, i tu čovek počinje razumevati značenje alegorija i simbola koji okružuju njegov egzoterični rad čim se pripremi da ih primi. Pravi mason shvata da je delovanje Škola Misterija u svetu pre uključive nego isključive prirode, i da je jedina loža koja je

dovoljno široka da izradi njegove ideale ona čija kupola je nebo, čiji stubovi su oslonci stvaranja, čiji kockasti pod je sastavljen od ukrštajućih struja čovekovog osećanja i čiji oltar je čovekovo srce. Religije ne smeju sputavati istinskog tragača za istinom. Shvatajući jedinstvo svih istina, mason takođe shvata da su mu hijerarhije koje rade sa njim dale, u njegovim različitim stepenima, mističke duhovne rituale svih Škola Misterija sveta, i ako želi da popuni svoje mesto u planu, on ne sme ući u to sveto učenje zbog onoga što bi mogao dobiti od njega, već da bi naučio kako da služi.

U Slobodnom zidarstvu se krije misterija stvaranja, odgovor na problem postojanja, i put kojim učenik mora koračati da bi se pridružio onima koji zaista predstavljaju žive moći iza prestola savremenih nacionalnih i internacionalnih zbivanja. Pravi učenik shvata, najviše od svega, da dobijanje stepena ne čini čoveka masonom. Mason se ne postaje naimenovanjem; on se razvija i mora shvatiti da položaj koji ima u egzoteričnoj loži ne znači ništa u poređenju sa njegovim položajem u duhovnoj loži života. Mora zauvek odbaciti ideju da mu se mogu ispričati, ili da može biti upućen u svete Misterije, ili da ga njegovo članstvo u nekoj organizaciji čini boljim na bilo koji način.

Mora shvatiti da je njegova dužnost da gradi i razvija ta sveta učenja u svom sopstvenom biću: da ništa drugo do njegovo pročišćeno biće ne može otključati vrata do zapečaćenih knjižnica ljudske svesti, i da njegovi masonski rituali moraju ostati spekulativni sve dotle dok ih on ne učini operativnim, živeći život masona mistika. Što su mu prilike povoljnije, to su i njegove karmičke odgovornosti veće. Oni koji su okruženi znanjem i prilikom za samousavršavanjem a to propuštaju, jesu lenji radnici koji će duhovno, ako ne i fizički, biti izbačeni iz kraljevog hrama.

Masonska red nije obična društvena organizacija, već red sastavljen od svih onih koji su se okupili da bi proučavali i primenjivali **principle misticizma i okulnih rituala**. Oni su (ili bi trebali biti) filozofi, mudraci i trezveni pojedinci koji su posvetili sebe na masonskom oltaru i zavetovali se onim što im je najdraže da će svet biti bolji, mudriji i srećniji zato što su oni živeli. Oni koji uđu u ove misticke

rituale i prođu između stubova tražeći prestiž ili finansijske prednosti jesu bogohulnici, i mada ih u ovom svetu možemo ubrajati u uspešne, oni predstavljaju kosmičke promašaje koji su sami sebe isključili iz istinskog rituala, čije je osnovno geslo nesebičnost, i čiji su se radnici odrekli svih zemaljskih stvari.

U drevna vremena bile su potrebne mnoge godine pripreme pre nego što bi neofitu bilo dopušteno da stupi u hram Misterija. Na taj način su površni, radoznali, malodušni i oni koji nisu bili sposobni da podnesu životna iskušenja, bili automatski eliminisani svojom nesposobnošću da odgovore zahtevima za prijem. Uspešni kandidat koji bi prošao između stubova, ulazio je u hram, jasno shvatajući svoju uzvišenu priliku, svoju božansku obavezu i mističnu privilegiju koju je lično zasluzio posebnim dugogodišnjim pripremama. Jedino su oni istinski masoni koji uđu u svoj hram sa dubokim poštovanjem, koji ne traže prolazne stvari od života već riznice koje su večne, čija je jedina želja da upoznaju istinsku tajnu Zanata, kako bi se, kao časni radnici, mogli pridružiti onima koji su im prethodili kao graditelji Univerzalnog Hrama. Masonski ritual nije ceremonija, već život koji treba živeti. Samo su oni istinski masoni koji, posvećujući svoj život i svoju sudbinu na oltaru živog plamena, preduzimaju izgradnju jednog univerzalnog zdanja čiji su oni radnici a njihov Bog živi Arhitekta. Kada budemo imali takve masone Zanat će ponovo biti operativan, plameni trougao će zasjati jačim sjajem, mrtvi graditelj će ustati iz grobnice, a **Izgubljena Reč**, sve dotad sakrivena od profanih, zablistati ponovo snagom koja obnavlja sve.

Na narednim stranama izložena su neka mišljenja za proučavanje i razmatranje graditeljima hrama, umetnicima i zanatlijama. To su ključevi koji će, ako se samo pročitaju, ostaviti učenika i dalje u neznanju, ali ako se prožive, promeniće spekulativnu Masoneriju današnjice u operativnu Masoneriju sutrašnjice, kada će svaki graditelj, shvatajući svoje sopstveno mesto, videti stvari koje nikada ranije nije video, ne zato što one nisu bile tu, već zato što je on bio slep. A ne postoji niko toliko slep kao onaj koji ne želi da vidi.

Priredio **Brat M.M.**
Loža "Bratstvo", or. Šabac

1 Ovaj izraz je korišćen kao sinonim za najtajniju i najsvetiju filozofiju koja je postojala u svim vremenima, i bila nadahnuće velikim svecima i mudracima svih doba, odnosno, savršena mudrost Božja, koja se otkriva kroz tajnu hijerarhiju prosvetljenih umova. *Napomena izdavača*.

2 Grupe nebeskih inteligencija koje upravljaju stvaralačkim procesima u kosmosu. *Napomena izdavača*.

3 Stari su ovaj izraz koristili za označavanje ezoterične strane svojih religijskih ceremonijala. Kandidat koji je prošao kroz ove misterije bivao je iniciran u misterije Prirode i okultnu stranu prirodnog zakona. *Napomena izdavača*.

MORALNO POSRTANJE DRŽAVE

Reč moral dolazi iz latinske imenice "mos" - čije je značenje: običaj, ponašanje, vladanje. Moral je u najširem smislu; oblik društvene svesti, skup nepisanih pravila, običaja, navika i normi koji su prihvaćeni u životu neke zajednice. U filozofskom smislu, pojam morala identičan je sa praktičnom filozofskom disciplinom etikom.

I kao što nekad reče **Aristotel**: "Najvažnija ljudska težnja je težnja za moralnošću u našem delovanju. Naša unutarnja ravnoteža, čak i naša egzistencija zavisi o tome. Jedino moralnost u našem delovanju može dati lepotu i dostojanstvo našem životu.", ili kao što je kazao Ernest **Hemingvej**: "O moralu znam samo toliko da je moralno ono posle čega se dobro osećate, a nemoralno ono posle čega se osećate loše.", a Mahatma **Gandi** je kazao: "Jedno je u meni usadilo dubok koren: ubeđenje da je moral osnova svih stvari i da je istina supstanca sve moralnosti. Istina je bila moj jedini cilj."

Dakle, kao što vidimo moral je oduvek igrao značajnu ulogu u društvu. Ali da se sad vratimo u našu stvarnost, da vidimo kakav trenutno položaj zauzima moral u našem društvu. Kriza moralu u našem društvu postoji već duži period, možda unazad 20-tak godina. U tom periodu dolazi do moralnog posrtanja i postepenog nestajanja morala. Neposredno predratno vreme, rat i godine posle rata, odnosno vladavine nemoralu u društvu, društvenim grupama i kod pojedinaca. Tačnije rečeno, mi trenutno nemamo osnovne elemente razvijenog i sigurnog morala kao važne kohezivne društvene snage. Nemamo moralne norme, jer se može raditi sve ono što je u ranijem periodu, kao i u današnjem razvijenom, demokratskom i civilizovanom društvu nedopustivo i podložno javnoj osudi kao što su: organizovani kriminal, otvoreno nasilje,

krađa, otimanje, ratno profiterstvo, korupcija, prevare, manipulacije, pucnjava i ubistva, nepotizam, zloupotreba položaja, trgovina ljudima i nedozvoljenim sredstvima, narkoticima, sive zone, politička trgovina, prekomponovanje vlasti, pojava lažnih heroja i samozvanih vođa, stručnjaka, gataru, nadri-lekara, seksualnost i prostitucija, homoseksualnost, porno industrija itd... Ono što je gore od toga je činjenica, da ne postoji ni osuda od strane društva, jer je društvo bolesno u toj meri da prihvata sve ove nemoralne pojave kako sastavni dio savremenog života.

Zatim, slabo se sankcionisu takve pojave od strane vlasti jer mnogi

pojedinci pa i grupe, uživaju veliki ugled i moć u svojim lokalnim zajednicama. Dakle, srušen je sistem vrednosti koji bi trebao da gradi zdravo, odgovorno i pravedno društvo, koje bi omogućilo dostojan život za sve njegove stanovnike.

Sve ove, prethodno pobrojane, vrednosti su stubovi morala, a nedostatak morala deluje na mlade ljude u dva pravca. S jedne strane se uključuju u sve patološke i nemoralne pojave, ili bolje reći snalaze se i plivaju u njima, a s druge strane i oni sami postaju kreatori i promotori tih nemoralnih pojava. Normalno da nisu svi mlađi uključeni u takve pojave jer neki su se povukli u apatiju i usamljenost,

dok neki sve to izbegavaju i jednostavno gledaju svoja posla, dok su se neki aktivno uključili u razne pokrete i udruženja putem kojih nastoje dati svoj doprinos u borbi protiv tih nemoralnih pojava. I dok neki poput **Šopenhauera**, jedini izlaz vide u askezi, odricanju od života i utapanjem u nirvanu, a samim tim i propadanje. Po meni, drugi pravac je što pre reformisati same sebe, društvo i državu, i to što pre po

poslednjih 20-tak godina. Svake godine diplomira veliki broj studenata čija je budućnost i zaposlenje neizvesno. Sve više je fakulteta koji prodaju diplome, sa takvim diplomama ljudi dobijaju funkcije, napreduju u hijarajiji, pa je jasno što država ne želi da to sankcioniše. Mala ponuda radnih mesta i visoka nezaposlenost. Generiše se klima opšteg nezadovoljstva koje vodi ljudi ka patologiji. Građani su nezadovoljni,

Samim činom približavanja EU dobijamo podsticajna sredstva kojima možemo menjati stvari i zakone, dobijamo konkretnе upute i smernice da izgradimo i uskladimo sistem sa njihovim sistemima koji oprobano dobro rade već barem 200 godina. Tim usklađivanjima dobijamo da i srpski građanin teži visokim standardima zapada, da se i naša diploma ceni i priznaje u EU. Da možemo i mi konkurisati za poslove bilo gde u prvoj svetskoj ekonomiji sa potencijalnim tržištem od skoro 450.000.000 izuzetno platežno sposobnih ljudi. U svakom slučaju mnogo više dobijamo nego što možemo izgubiti ne ulaskom u EU kao jedina nacija u svetu koja je to odbila. Nadam se da to nećemo biti mi. Da nećemo izigravati pametnijeg nego sto su sve države koje su vec u EU. Ako se išta može smatrati **imperativom masonerije** u Srbiji u ovim vremenima, onda je to iznalaženje modela daljeg pozicioniranja koji bi našao pravu meru između dobro oprobane masonske inicijacijske tradicije kao stuba individualnog duhovnog razvoja i potrebe da se organizacija učini atraktivnom savremenom čoveku koji sve teže prihvata diktat bilo kakvog dogmatizma, sa kojim smo suočeni.

pravilima koji nam se nude u procesu svetskih integracija. Čini mi se da većina naših ljudi ne shvata nemovnost ulaska u svetske integracije. Naime, na prvom mestu su ekonomski razlozi, odn. ekonomске zakonitosti kao što su slobodna fluktuacija radne snage, kapitala i tehnologije, pristup većim tržištima za izvoz robe, slobodna konkurenca, ukrupnjavanje preduzeća sa ciljem smanjenja troškova i sl. Ove zakonitosti jednostavno teraju države na saradnju i svako suprotstavljanje njima dovodi pojedinačne države u siromastvo. Pitanje je samo zbog čega veliki broj naših građana i dalje to ne shvata? Razlog tome i krivac, leži i kod domaćih političara i nevladinih organizacija i opšte ne postojanje tela zaduženog za integraciju u evropske i svetske tokove. Upravo u odsustvu toga javlja se jedan broj ljudi koji tu i tamo ponešto kažu kao i onih koji to namerno zloupotrebljavaju i plaše narod Evropskom Unijom.

Naša država očito ne funkcioniše već duže vreme. Imamo haos u sudstvu, prosveti i zdravstvu, ekonomija loša. Vojska skoro i da ne postoji. Tehnološki prevaziđena i demoralizvana svim i svačim što se dešavalо u

izgubili su svako poverenje u državu, i gnevni i ljuti na sve i svakoga. Nemotivisani. Sistem vrednosti je patološki. Drugim rečima - ovo je država nezadovoljnih i nesretnih ljudi koja je nažalost sve manja i manja. Tome se jednom mora stati na put, i nadam se da je to svakome normalnom u ovoj državi jasno. Srbija sve više lici na **brod bez kormilara**. Brod koji čak ne zna ni kojim pravcem plovi. I dok su nam građani sve više nezadovoljni svim i svačim neko ko bi trebao o tome da brine prima debelu platu za svoj nerad. Građani Srbije nemaju više vremena za čekanje boljeg i normalnijeg života. Vlasti u poslednjih 20-tak godina od Srbije, najjače republike moćne SFRJ stvorili su otpad od države iz koje se mnogi rado i sa zadovoljstvom sele. Od države koja je bila Meka za svakog studenta iz trećeg sveta napravili su frankenštajn državu koja jedva da i funkcioniše. Samo stabilnošću možemo povratiti ugled države prvo kod svojih sopstvenih građana. Dok je god ona nestabilna niti ćemo živeti lepo i srećno u njoj niti ćemo je sami cenni. Vraćanje poverenja u državu i njene institucije se može samo kad one pokažu da su efikasne i stabilne.

Čovek se oduvek pita šta je to dobro a šta zlo, te nastoji da učini ono što je dobro a da odbaci zlo, to je priroda čoveka, nešto kakvim ga je Bog stvorio. Razlozi zbog kojih čovek teži ka dobru su mnogobrojni: da bi za sebe izabralo ono što je bolje, da bi izbegao bol i patnju, da bi društvo u kom živi učinio boljim i na kraju, zbog činjenice da ga na to tera neki urođeni strah od višeg Bića, vrhovnog Autoriteta. Stoga, zadatak svih nas je kako povećati drustveni uticaj, da bi sto vise mlađih usmerili ka pravom putu i istinskom svetlu, koga verujem, ima na kraju tunela u kome se trenutno nalazimo.

Brat D.K.

Solomonov Hram, or. Niš

Međunarodna aktivnosti Vrhovnog Saveta Srbije (Skup u Napulju: 11-14 oktobar 2012)

Međunarodna aktivnost Vrhovnog Saveta Srbije uglavnom se realizuje kroz učešće u radu "Alijanse Vrhovnih Saveta Sveta" i negovanje prijateljskih odnosa i saradnje sa Vrhovnim Savetima koje okuplja ova organizacija. Od 11. do 14-og oktobra 2012, godine u Napulju je održan VII međunarodni skup Vrhovnih Saveta okupljenih u ovu alijansu. Ovakvo zajedničko okupljanje organizuje se svake dve godine a učesnici su delegacije na najvišem nivou, odnosno na čelu svake delegacije je po pravilu Grand Komander, kojeg prati još nekoliko uglednih članova Vrhovnog Saveta jedne zemlje. Članovi ove alijanse su uglavnom Vrhovni Saveti proistekli iz Vrhovnog Saveta Francuske osnovanog 1804-e godine. Među prethodnim skupovima ovog karaktera, po zaključcima koji su doneti i usvojenim deklaracijama veoma su važni oni skupovi održani: 1996. u Parizu, 1998 u Gantu (Belgija), 2001. u Atini, 2004. u Beogradu i 2008 u Sao Paolu (Brazil). 2004. godine skup u Beogradu održan je u hotelu "Metropol", organizator je bila VNL Jugoslavije i Vrhovni Savet u kojem je nakon tragične smrti Dragana Maleševića Tapija dužnost Grand Komandera obavljao njegov zamenik Dragutin Zagorac. Ovaj skup je ostao zabeležen i dan danas se pominje u međunarodnim masonskim krugovima, kao jako dobro organizovan i značajan po usvojenim zaključcima. Vrhovni Savet Srbije u Napulju je predstavljala delegacija sastavljena od 4 člana. Pored Suverenog Grand Komandera Dragana Đurića, tu su bili njegov zamenik B.A., zatim M.M. i Č.V.

Rad u dve komisije i zajednički svečani rad

Skup u Napulju imao je radni i svečani deo. Radni deo se sastojao u paralelnom radu dve nezavisne, tematski različite komisije. Članovi delegacija su se podelili u ove dve radne grupe koje su radile istovremeno. Jedna komisija se bavila pitanjima vezanim za ritual i duhovni rad a druga organizacionim pitanjima i institucionalizacijom saradnje između Vrhovnih Saveta.

Komisija koja se bavila pitanjima vezanim za Škotski obred, potvrđila je osnovna načela i skrenula pažnju na zaključake formulisane u okviru prethodnih zajedničkih deklaracija. Nakon diskusije, na kraju rada ove komisije,

usvojeno je zajedničko saopštenje u kojem se na primer kaže da: Škotski obred ne treba unificirati i ujednačavati, već da na njegovo jezgro i nepromenjivu suštinu svaka nacija može da doda ili oduzme neki detalj u skladu sa svojom tradicijom i kulturnim nasleđem. Važno je da osnova i suština ostanu iste i naravno, ne sme se ulaziti u izmenu i proizvoljno tumačenje Velike Konstitucije i uslova koji definišu regularnost.

Komisija koja se bavila samom organizacijom usaglasila je načela koja treba poštovati tokom potpisivanja međusobnih prizavanja i ujednačila pristup koji cela organizacija mora da poštuje po pitanju daljeg proširivanje međunarodne saradnje.

U svečanom delu tokom ritualnog rada, trećeg dana skupa, pročitan je izveštaj obe komisije na francuskom, engleskom i portugalskom jeziku i potpisana je zajednička deklaracija. Cela organizacija je u Napulju dobila novo ime i od sada se zove: "Alijansa Vrhovnih Saveta Sveta".

Vodilo se računa o svakom detalju. Redosled ulaženja u hram je štampan i priložen uz materijal koji su delegati dobili pre početka skupa. Redosled ulaženja u hram je povezan sa godinom osnivanja. Prvi je u hram ušao najmlađi, odnosno najskorije osnovan Vrhovni Savet Meksika (2011), zatim Benin osnovan 2009, Rusija (2008), Rumunija (2006), Češka (2005), Portugal (2004), Španija (2001), Italija (1998), Zapadna Afrika (1989), Liban (1988), Severna Amerika - francusko govorno područje (1987), Kamerun (1981), Gabon (1980), Maroko (1977), Venecuela (1963), Salvador (1960), Bolivija (1960), Filipini (1924), Srbija (1912) i Ekvador (1910). Zatim sledi grupa vrhovnih saveta iz Brazila. Brazil se sastoji od 27 federalnih jedinica u kojima radi ukupno 11 Vrhovnih Saveta. Svi su osnovani 1894-e godine: Santa Katarina, Sao Paolo, Rio Grande-jug, Rio Grande-sever, Pernambuco, Parana, Paraiba, Minas Gerais, Mato Grosso, Maranao i Ceara. Zatim su u hram ušli: Vrhovni Savet Grčke - osnovan 1872, Mađarske (1871), Paragvaja (1871), zatim idu Haiti (1836), Kolumbija (1833), Belgija (1817) i na kraju Francuska (1804).

Osnovna načela

Poruke i zaključci sa skupa ovaj put nisu bili bili spektakularni i neočekivani, već tradicionalni i uobičajeni. "Alijansa Vrhovnih Saveta" sveta svoj rad i ulogu međunarodnog tela koje brine o Škotskom obredu zasniva na poštovanju i očuvanju regularnosti definisanih preko sledećih dokumenata:

1. Konstitucije iz Bordoa usvojene 1762-e godine.

Ova konstitucija je postavila temelje Škotskog obreda i tada bila prihvaćena za važeću od strane svih masonskeh tela, prethodnika budućih Škotskih redova, kako je tada rečeno "na obe hemsfere".

2. Velikoj Konstituciji iz Berlina koju je 1786 ratifikovao Pruski car, Fridrik Veliki i koja je nakon

Nemačke bila prihvaćena na kongresima masona privrženih Škotskom obredu u svim ostalim zemaljama.

3. Zaključcima Kongresa u Lozani iz 1875 godine

gde je pored revizije Velike Konstitucije iz Berlina usvojen i čitav niz važnih dokumenata i deklaracija.

Alijansa Vrhovnih Saveta absolutno poštuje pravilo teritorijalne isključivosti i u jednoj zemlji priznaje samo jedan Vrhovni Savet. Zanimljivo je da međunarodna saradnja Vrhovnog Saveta Francuske i okupljena alijsana nisu absolutno kompatibilne sa međunarodnom saradnjom koju sprovodi Velika Loža Francuske. Na primer, GLdF u okviru međunarodne asocijacije GLdE u Italiji sarađuje sa Velikom ložom "Serenissima Gran Loggia d'Italia" sa sedištem u Rimu, dok Vrhovni Savet Francuske u Italiji priznaje Vrhovni Savet koji je nadogradnja Velike Lože: "Gran Loggia Massonica Generale Italiana" sa sedištem u Napulju. Slična je situacija i u Libanu i Maroku, odnosno u GLdE su jedni a u Alijansi Vrhovnih Saveta masoni iz

druge Velike Lože. Ipak uglavnom se saradnja jurisdikcija - obedijenci poklapaju.

Vrhovni Savet Francuske

Najstariji učesnik na ovom skupu je naravno Vrhovni Savet Francuske. Na dan 1. juna 2012, jurisdikcija Vrhovnog Saveta Francuske brojala je 8.263-je braće, organizovanih u 215 loža Usavršavanja, 90 Ogranaka odnosno loža Ružinog krsta i 48 Areopaga. Sa 8.263 slobodna zidara ova jurisdikcija je po brojnosti mnogo veća od većine obedijencija u Evropi. Ako grubo uporedimo, Francuska je po broju stanovnika negde oko 8 puta veća od Srbije. Jurisdikcija Vrhovnog Saveta Srbije bi u toj srazmeri trebala da broji oko 1000 masona odnosno trebala bi da ima 25 loža usavršavanja. Međutim, mi smo i pored ove činjenice ipak ponosni na jurisdikciju koju čini oko 70 masona i 2 lože usavršavanja. To je najveći broj ikada postignut u Srbiji od raktiviranja masonerije 1990-e godine i jedina ikada formirana prava jurisdikcija.

Istorija slobodnog zidarstva kaže da se obično kreće sa ložama, uspostavi Velika Loža kao kapa ložama na prva tri stepena u obedijenciji, zatim se formira Vrhovni Savet, a onda Vrhovni Savet uspostavlja pojedine lože na višim stepenima u okviru svoje jurisdikcije. Međutim u istoriji ima i drugačijih primera i ne retko se dešavalo da jurisdikcija ostane bez obedijencije pa da započne formiranje plavih loža i uspostavi novu obedijenciju krećući od nule. Od jurisdikcije ka Velikoj Loži je proces koji se dogodio jednog trenutka u Francuskoj 1894-e godine a u određenom smislu i u Srbiji 1919-e godine.

Brat Č.V.

Solomonov Hram, or. Niš

Učesnici skupa u Napulju, neposredno pred svečani ritualni rad

